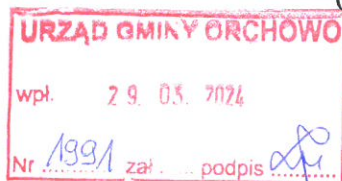

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Kościuszki 6, 62-436 Orchowo
tel. 63 26 84 010
NIP 667-12-63-876, REGON 003730644

GOPS.024.8.2024

Orchowo, dnia 29.03.2024r.

Rada Gminy Orchowo

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, przekazuje coroczne **sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.**

Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Orchowie
Iwona Mietlicka

Załączniki:

- 1) Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie za rok 2023

Otrzymują:

- 1) Adresat
- 2) a/a

***Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Orchowie
za rok 2023***

Podstawa prawna: Art. 110 ust. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 901 z późn. zm.):

art. 110 ust. 9. Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Ośrodek realizuje zadania w szczególności na podstawie przepisów prawnych zgodnych z zapisami Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie.

Podstawą działania są również akty wykonawcze do ustawy o pomocy społecznej, a w szczególności: Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U Nr 189 poz. 1598 ze zm.), Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 16 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2023r., poz. 395), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2021. poz. 1296), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 734).

Zadania własne:

Zgodnie z Art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) uchylony
- 14) dożywianie dzieci;
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy zgodnie z zapisem art. 17 ust. 2 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 3a) opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadania zlecone:

Zgodnie z art. 18 Ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) (uchylony)
- 2) (uchylony)
- 3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 5) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

9) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

2. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 Ustawy o pomocy społecznej.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych.

Zatrudnienie w GOPS w 2023r. – stan na dzień 31.12.2023r.:

- Kierownik Ośrodka - 1 etat,
- Główna Księgowa - 1 etat,
- Pracownik socjalny - 2 etaty (z tego 1 pracownik socjalny – usprawiedliwiona nieobecność),
- Starszy pracownik socjalny – 2 etaty,
- Starszy Inspektor ds. świadczeń rodzinnych, dodatków mieszkaniowych, dodatków energetycznych i stypendiów szkolnych - 1 etat,
- Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 1 etat,
- pomoc administracyjna – 0,5 etatu,
- asystent rodziny – umowa zlecenie.

3. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W ROKU 2023 (w odniesieniu do roku 2022)

Rozdział	Rodzaj działania	Plan 2022 rok	Wydatki 2022 rok	Plan 2023 rok	Wydatki 2023 rok
85202	Domy Pomocy Społecznej	185.271,00	185.270,25	211.433,00	211.082,73
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2.182,00	1.932,00	4.000,00	3.421,35
85504	Wspieranie rodziny	82.954,80	82.891,65	119.372,45	113.630,12
85502	Świadczenia wychowawcze	1.569.525,98	1.569.525,98	6.000,00	6.000,00
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	3.389.360,36	3.376.866,19	3.561.222,62	3.559.557,59
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre	59.624,86	59.051,92	74.839,32	72.812,66

	świadczenia rodzinne, tj. świadczenia opiekuńcze				
85415	Pomoc materialna o charakterze socjalnym	55.000,00	27.722,84	34.500,00	12.429,60
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały	13.620,07	11.085,94	12.153,00	9.578,21
85214	Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki celowe i okresowe)	101.763,94	90.195,05	104.291,91	99.153,75
85215	Dodatki mieszkaniowe (dodatek mieszkaniowy, dodatek energetyczny)	39.200,00	37.532,69	60.444,00	60.444,00
85216	Zasiłki stałe	154.561,00	130.137,00	136.641,50	109.211,92
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	765.816,12	746.477,93	877.004,53	867.465,74
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	87.467,20	84.009,00	113.985,00	106.155,00
85230	Pozostała działalność	82.798,04	66.042,00	77.989,40	74.950,00
85153	Przeciwdziałanie narkomanii	7.500,00	1.389,00	3.500,00	1.800,00
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	162.371,17	132.392,57	143.477,01	134.442,33
85295	Pozostała działalność – dodatek osłonowy	438.996,93	438.996,93	0,00	0,00
85295	Fundusz Pomocy obywatelom Ukrainy – pomoc społeczna	52.737,00	23.929,00	1.386,00	1.386,00
85595	Fundusz Pomocy obywatelom Ukrainy – świadczenia rodzinne	11.488,66	2.933,09	0,00	0,00

85395	Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 – dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw, dodatek elektryczny	3.129.293,50	3.045.671,70	63.240,00	29.580,00
85395	Kurator osoby niepełnosprawnej – wynagrodzenie na podstawie postanowienia Sądu	0,00	0,00	3.800,00	3.800,00

OGÓŁEM:

PLAN (2022) – 10.391.532,63 zł

PLAN (2023) – 5.622.710,74 zł

WYKONANIE (2022) – 10.114.052,73 zł

WYKONANIE (2023) – 5.476.901,00 zł

4. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ORCHOWIE W ZAKRESIE DZIAŁAŃ STATUTOWYCH

Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W roku 2023 pomocą społeczną objęto 165 rodzin (237 rodzin z uwzględnieniem pracy socjalnej). W rodzinach tych było 334 osoby (457 osób z uwzględnieniem pracy socjalnej).

4.1. RODZINY KORZYSTAJĄCE ZE WSPARCIA SPOŁECZNEGO ZE WZGLĘDU NA TRUDNĄ SYTUACJĘ

	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022	ROK 2023
Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin/Liczba	Liczba rodzin/Liczba	Liczba rodzin/Liczba	Liczba rodzin/ Liczba osób w

	osób w rodzinach	osób w rodzinach	osób w rodzinach	rodzinach
ubóstwo	25/73	18/41	25/44	19/40
potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	10/57	2/12	3/10	1/7
bezrobocie	12/37	18/40	24/63	28/64
niepełnosprawność	49/83	39/82	57/122	43/88
długotrwała lub ciężka choroba	49/115	42/96	51/107	50/90
bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	6/16	2/6	3/11	5/16
alkoholizm	3/8	1/1	4/13	5/12
trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0/0	0/0	3/3	1/1
Bezdomność	0/0	0/0	0/0	0/0
Przemoc w rodzinie	2/3	2/4	1/7	0/0

4.2 STRUKTURA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ORCHOWIE W ROKU 2023

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Rodziny ogółem	237 (z uwzględnieniem pracy socjalnej)	457 (z uwzględnieniem pracy socjalnej)
o liczbie osób	120	120
1	56	112
2	27	81
3	29	116
4	3	15
5	2	13
6 i więcej	91	278
w tym rodziny z dziećmi ogółem	25	51
o liczbie dzieci	32	90
1	29	109
2	3	15
3	1	6

6	1	7
7 i więcej	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	12	35
o liczbie dzieci	5	11
1		
2	6	20
3	1	4
4 i więcej	0	0
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	132	144
o liczbie osób	120	120
1		
2	12	24
3	0	0
4 i więcej	0	0

4.3 CHARAKTERYSTYKA PRYZNANYCH ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I W NATURZE

ZADANIA ZLECONE

Rozdział	Rodzaj świadczeń	Liczba osób	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9	29	106.155,00 zł
85219	Wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki	6	-	19.500,00 zł

ZADANIA WŁASNE

Rozdział	Rodzaj świadczeń	Liczba osób w rodzinie	Kwota świadczeń
85202	Domy Pomocy Społecznej	6	211.082,73 zł
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	18	9.578,21 zł
85513	Składki na ubezpieczenie	32	72.812,66 zł

	zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej		
85214	Zasilek celowy w tym:	179	69.280,00 zł
	Zasilek specjalny celowy	102	37.170,00 zł
	Zdarzenie losowe	3	700,00 zł
	Zasilek okresowy	73	29.873,75 zł
85216	Zasilek stały	18	109.211,92 zł
85219	Usługi opiekuńcze	25	127.765,25 zł
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dorosłych realizowane ze środków własnych – 0,00zł

REALIZACJA RZĄDOWEGO PROGRAMU WIELOLETNIEGO WSPIERANIA GMIN W ZAKRESIE DOŻYWIANIA „Posilek w szkole i w domu” NA LATA 2019-2023 w 2023r.

Rozdział/§ 85230	Świadczenie	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
§ 3110	Świadczenie pieniężne na zakup żywności	57	177	74.950,00 zł
	Posiłki + świadczenie pieniężne na zakup posiłków w szkole	0	0	0,00 zł
RAZEM				74.950,00 zł

Zadanie zrealizowano przy udziale środków własnych oraz środków Wojewody.

Środków własnych: 19.726,84 zł (26,32%)

Środki z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego: 55.223,16 zł (73,68%)

RAZEM: 74.950,00 zł

4.4 BEZDOMNOŚĆ

Na dzień dzisiejszy Gmina Orchowó nie jest dotknięta problemem bezdomności. Ośrodek jest w stałym kontakcie ze służbą zdrowia i policją. W okresie zimowym oprócz stałej współpracy z Posterunkiem Policji w Orchowó, Ośrodek pozostaje w stałym kontakcie z sołtysami poszczególnych sołectw oraz osobami działającymi na rzecz społeczności lokalnej. W sezonie zimowym Ośrodek zapewnia miejsca noclegowe w schronisku, na wypadek pojawienia się osoby bezdomnej. W roku 2023 zagrożona bezdomnością była 1 osoba z terenu gm. Orchowó, jednakże przy współpracy z PP w Orchowó zweryfikowano informacje w sprawie w/w osoby i ostatecznie potwierdzono, iż nie przebywa ona na terenie gminy. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc taka udzielana jest z uwagi to, iż ostatnim stałym miejscem zameldowania osób bezdomnych była Gmina Orchowó.

4.5 INNE ŚWIADCZENIA SOCJALNE

Opiekun prawny – w ramach realizacji zadania zleconego w okresie od stycznia 2023 r. do grudnia 2023r. tutejszy Ośrodek realizował wypłaty wynagrodzenia dla opiekunów prawnych osób całkowicie ubezwłasnowolnionych zgodnie z postanowieniami Sądu Rejonowego w Słupcy, na łączną kwotę 19.500,00zł. W roku 2023 wypłacano powyższe świadczenia dla 5 opiekunów prawnych.

Kurator osoby niepełnosprawnej – świadczenie wypłacane było w roku 2023. Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Słupcy przyznano kuratorowi osoby niepełnosprawnej wynagrodzenie za sprawowanie opieki. Powyższe zadanie nie wchodzi w zakres zadania zleconego, a jest świadczeniem realizowanym i finansowanym z budżetu Gminy Orchow. Wydatkowano w 2023r. kwotę 3.800,00zł (w tym: kwotę 1.400,00zł wypłaconą za 2022 rok w 2023 roku).

4.6 REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

W ramach realizacji Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchow w okresie od stycznia 2023 do grudnia 2023 r. zatrudniał w oparciu o umowę zlecenie 1 asystenta rodziny. Asystent świadczył we wskazanym okresie wsparcie dla 13 rodzin (**33 dzieci**) przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchow w ramach wspierania rodziny wydatkował za pobyt w pieczy zastępczej kwotę 52.163,30 zł zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.

W ramach gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną realizowano następujące zadania: udzielono pomocy w formie zasiłków: okresowych, celowych, w tym na zakup żywności, udzielono rodzinom pomocy w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi, zaoferowano poradnictwo.

4.7 REALIZACJA OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (obecna nazwa: ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej) określa zadania gminy w zakresie wspierania rodziny dotkniętej przemocą. Na terenie Gminy Orchow działa powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Orchow Zespół Interdyscyplinarny. W jego skład weszli przedstawiciele:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchow;
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orchow,
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Słupcy – Posterunku Policji w Orchow,
- 4) Placówek oświatowych działających na terenie Gminy Orchow,
- 5) służby zdrowia.

W ramach istniejących procedur Zespół Interdyscyplinarny powołał do każdej wdrożonej Niebieskiej Karty grupę diagnostyczno - pomocową pracującą indywidualnie z daną rodziną nad rozwiązaniem problemu przemocy. W realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie bardzo pomocny był Punkt Konsultacyjny działający przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdzie udzielano pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

Od 14 września 2023r. rozpoczął działalność Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Orchowo, który proceduje w oparciu o nowe przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, którego skład został poszerzony o przedstawiciela Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej i przedstawiciela organizacji pozarządowej, działającej na terenie Gminy.

Obecnie Zespół Interdyscyplinarny liczy 14 osób.

W 2023 roku odbyło się 15 posiedzeń Zespołu i 49 posiedzeń grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych.

Udział w posiedzeniach Zespołu i grupa diagnostyczno-pomocowych jest nieodpłatny.

4.8 INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ORCHOWIE

• PRACA SOCJALNA

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w OPS, a wynikających z art. 45 ust. 1-4 ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Nawarstwiający się problemy dnia codziennego powodują, iż ludzie wymagają wsparcia osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana jest w szczególności na osoby samotne, chore, niepełnosprawne, rodziny niepełne, wielodzietne, wykazujące bezradność, w szczególności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Uaktywnianie osób korzystających z pomocy oraz wyzwalamie sił tkwiących w nich samych odbywa się w szczególności poprzez pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, komunikowaniu się z otoczeniem, integracji ze środowiskiem. Pracownicy socjalni pomagają w załatwianiu spraw sądowych, świadczą pomoc w pisaniu pism urzędowych, m.in. do ZUS i KRUS.

Rozwiązywanie problemów socjalnych klientów Ośrodka Pomocy Społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami. Do najważniejszych naszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupcy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Słupcy, kuratorzy sądowi zawodowi i społeczni, kadra pedagogiczna placówek oświatowych działających na terenie Gminy Orchowo, Środowiskowy Dom Samopomocy w Słowikowie, lekarz rodzinny, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy w Słupcy, Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie, Policja.

• PRACE SPOŁECZNIE – UŻYTECZNE

W roku 2023 r. na mocy porozumienia zawartego z Gminą Orchowo a Powiatowym Urzędem Pracy w Słupcy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie koordynował po raz kolejny prace społecznie użyteczne. Celem programu było uaktywnienie osób długotrwale bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej. Program realizowany był od 1.06.2023 r. do 31.08.2023 r. W ramach prac społecznie użytecznych aktywność zawodową podjęły 5 osób bezrobotnych, które dotychczas objęte były również wsparciem pomocy społecznej, i które wykonywały prace porządkowe na terenie gminy w wymiarze 10 godz. tygodniowo tj. 40 godzin miesięcznie. Osoby bezrobotne wykonywały prace porządkowe na terenie sołectw pod okiem sołtysów otrzymując comiesięczne wynagrodzenie w kwocie 380,00 zł. 60 % z kwoty miesięcznego wynagrodzenia zostało zrefundowane przez Powiatowy Urząd Pracy, 40 % to środki z budżetu gminy.

Łącznie wypłacono w ramach prac społecznie użytecznych kwotę **4.499,00 zł** z czego **2.699,40 zł** to kwota uzyskanej refundacji z PUP, natomiast **1.799,60 zł** to środki z budżetu gminy.

• DODATEK MIESZKANIOWY

Zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwość organów w tych sprawach reguluje Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001r. (tekst jedn. Dz.U. z 2023, poz. 1335)

Dodatki mieszkaniowe realizowane są w całości w ramach zadań własnych.

Przyznaje się je na wniosek osoby uprawnionej na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1 jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

1) jednoosobowym – 40 % (aktualnie jest to 2.862,35 zł)

2) wieloosobowym – 30 % (aktualnie jest to 2.146,76 zł)

- przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, z uwzględnieniem art. 6 ust. 8 i art. 7 ust. 6 w/w ustawy.

Przy wydawaniu decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego uwzględnia się kwotę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującej w dniu złożenia wniosku, ostatnio ogłoszonego przez GUS na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023, poz. 390 ze zm.).

Zadanie w całości finansowane jest ze środków budżetu gminy.

W roku 2023 na wypłatę dodatków mieszkaniowych przeznaczono kwotę 59.364,00 zł z tego wypłacono osobom posiadającym mieszkanie:

- spółdzielcze – 52.640,12 zł
- gminne – 1.099,95 zł
- zakładowe – 3.544,02 zł
- prywatne – 2.079,91

W roku 2023 przyjęto 36 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Wydano 36 decyzji w sprawie ustalenia prawa do dodatku mieszkaniowego, w tym 2 odmowy z tytułu przekroczenia dochodu rodziny i przekroczonej dopuszczalnej powierzchni użytkowej.

• DODATEK ENERGETYCZNY

Dodatek energetyczny, o którym mowa w ustawie z dnia 26 lipca 2013 roku o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 ze zm.) przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej.

Za odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej uważa się osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2. ust. 1. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2021, poz. 2021 z późn. zm.), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny wynosi miesięcznie 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw energii.

Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy, biorąc pod uwagę środki przewidziane na ten cel w ustawie budżetowej – w 2023 roku nie zostało wydane takie obwieszczenie. Ponadto, minister właściwy ds. energii nie zgłosił do rezerw celowych budżetu państwa na rok 2024, zapotrzebowania na środki na wypłaty dodatków energetycznych.

Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku należy dołączyć kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej. Gminy otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego, w granicach kwot określonych na ten cel w ustawie budżetowej.

Przy ustalaniu wysokości dotacji celowej na realizację wypłat dodatków, uwzględnia się koszty wypłacanie odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie.

Dodatek energetyczny wypłacany jest z dotacji ze środków Wojewody, a plan na ten cel należy ująć w budżecie Gminy.

Zgodnie z art. 15 ustawy z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym brzmi: „Wnioski o wypłatę dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c ustawy zmienianej w art. 9, złożone w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 grudnia 2024 r. pozostawia się bez rozpatrzenia.”.

Ustawą z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła wprowadzono kompleksowe mechanizmy osłonowe w zakresie kosztów

energii na 2024 r. dla gospodarstw domowych. Wobec tego zasadne jest utrzymanie w 2024 r. zawieszenia wypłat dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.). Dodatek energetyczny nie był również wypłacany w 2023r. I nie stanowił istotnego wsparcia dla odbiorców energii.

W związku z tym w 2023 r. nie złożono wniosku o przyznanie dodatku energetycznego oraz w tej sprawie tutejszy Ośrodek nie wydał decyzji przyznającej.

• ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Rządowy program "Rodzina 500+", jest dla rodzin z dziećmi na utrzymaniu, przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na roczny okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca do 31 maja następnego roku kalendarzowego.

Do 31 maja 2023 r. nie złożono wniosków o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz nie wydano informacji przyznającej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął program 500+ - świadczenia wychowawcze.

Od 1 czerwca 2022 r. świadczenia wychowawcze 500+ wypłacane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Z uwagi na przepisy przejściowe wynikające ze zmian w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tutejszy Ośrodek nadal realizuje nieznaczną część zadań dot. ustawy, w zakresie zastosowania przepisów o koordynacji. Sprawy te dotyczą wniosków, w których członek rodziny przebywa za granicą w celach zarobkowych. Dotyczy to spraw prowadzonych przez GOPS do 31.05.2022r., przed przekazaniem realizacji świadczenia do ZUS.

W sytuacji kiedy w tych sprawach Wojewoda Wielkopolski uzna, iż mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i ustali decyzją konieczność dokonania wypłat za dany okres, który podlegał weryfikacji, tutejszy Ośrodek nadal realizuje wypłaty świadczenia.

Od miesiąca czerwca 2023 r. w ramach koordynacji łączna kwota wydatkowana na wypłatę świadczeń wyniosła: **3.000,00 zł**. Ponadto zgodnie z decyzjami Wojewody Wielkopolskiego jesteśmy zobowiązani do realizacji nienależnie pobranych świadczeń za okres do 31.05.2022r.

• STYPENDIA SZKOLNE

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022r. poz. 2230 ze zm.)

Uchwała Rady Gminy Orchowo nr XLIII/201/17 z dnia 28 września 2017 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Orchowo

Świadczeniami pomocy o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne,
- zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak

umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania stypendium szkolnego:

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kwota 600 zł (zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). Do dnia 31.12.2021 r. kryterium wynosiło 528,00 zł

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku. Do dochodu nie wlicza się: jednorazowego świadczenia socjalnego; zasiłku celowego; Pomocy materialnej mającej charakter socjalny albo motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty; wartości świadczenia w naturze; świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych; dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego; świadczenia wychowawczego (500+).

W 2023 r. wypłacono stypendia szkolne na ogólną kwotę **11.829,60 zł**.

Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne na rok szkolny 2022/2023 przy założeniu, że jedno dziecko to jeden wniosek to: 12.

W wyniku analizy dokumentów do wypłaty na okres wrzesień – grudzień 2022 zakwalifikowano 10 wniosków. W tym okresie wydano: 10 decyzji administracyjnych pozytywnych (w tym: w 2 przypadkach nastąpiło wstrzymanie stypendium od dnia 01.10.2022 r. z uwagi na zmianę sytuacji dochodowej i przekroczenie kryterium), 2 decyzje w sprawie odmowy przyznania stypendium z uwagi na przekroczenie

Po ponownej weryfikacji wniosków na okres od stycznia 2023 r. do czerwca 2023 r. (rok szkolny 2022/2023) do wypłaty zakwalifikowało się 8 uczniów na łączną kwotę **8.704,80 zł**.

W tym okresie wydano 8 decyzji w sprawie zmiany decyzji przyznającej stypendium szkolne, w tym 3 decyzje w sprawie wstrzymania stypendium od dnia 01.04.2023 r. z uwagi na zmianę sytuacji dochodowej i przekroczenie kryterium). Natomiast w 2 przypadkach stypendium szkolne zostało już wcześniej wstrzymane z uwagi na zmianę sytuacji dochodowej i przekroczenie kryterium dochodowego.

Liczba złożonych wniosków o stypendium szkolne na rok szkolny 2023/2024 przy założeniu, że jedno dziecko to jeden wniosek to: 8. W wyniku analizy dokumentów do wypłaty zakwalifikowano wówczas 5 wniosków na kwotę **3.124,80 zł**. W tym okresie wydano: 5 decyzji administracyjnych pozytywnych oraz 3 decyzje w sprawie odmowy przyznania stypendium z uwagi na przekroczenie kryterium.

Ponowna weryfikacja wniosków nastąpi w kolejnym roku kalendarzowym.

Zasiłek szkolny świadczenie o charakterze jednorazowym przyznawane jest z powodu przejściowego zdarzenia losowego powodującego trudną sytuację materialną ucznia, w szczególności: śmierć jednego z rodziców, nagła choroba, kradzież, pożar, zalanie lub inne zdarzenie nadzwyczajne i nieprzewidywalne.

W roku 2023 został złożony 1 wniosek o zasiłek szkolny. Zasiłek został wypłacony w łącznej kwocie 600,00 zł z uwagi na zdarzenie losowe w rodzinie tj. śmierć członka rodziny.

• ŚWIADCZENIA RODZINNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi postępowanie administracyjne w sprawie świadczeń rodzinnych tj.:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatków do zasiłku rodzinnego
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe”
- 4) świadczenie rodzicielskie

W 2023 r. wypłacono świadczenia rodzinne na ogólną kwotę **2.976.366,45 zł**, (zgodnie ze sprawozdaniem rzeczowo- finansowym za 2023 r., kwoty wypłaconych świadczeń podane są w zaokrągleniu do pełnych złotych, z wyjątkiem zasiłków rodzinnych i dodatków wypłaconych na zasadach tzw. „mechanizmu złotówka za złotówkę”, stosownie do art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych):

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w kwocie 342.833,00 zł
- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone w ramach „złotówka za złotówkę”: 15.512,45 zł
- zasiłki pielęgnacyjne w kwocie 477.653,00 zł
- świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 2.025.731,00 zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe” w kwocie 16.000,00 zł
- specjalny zasiłek opiekuńczy w kwocie: 2.191,00 zł
- świadczenie rodzicielskie: 96.446,00 zł
- zasiłek dla opiekuna: 0,00 zł

W omawianym okresie ze świadczeń rodzinnych korzystało 293 rodzin.

Wydano: 263 decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, w tym: 19 decyzji w sprawie uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych, 34 decyzji w sprawie odmowy przyznania prawa do świadczeń, 3 decyzji w sprawie umorzenia postępowania na wniosek strony, 10 decyzji zobowiązujących do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, w 10 przypadkach wystosowano pismo do ZUS, KRUS o zwrot zasiłku pielęgnacyjnego w związku z przyznaniem dodatku pielęgnacyjnego. Kwoty te, zgodnie z art. 16 ust. 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych uznaje się za zwrot świadczeń nienależnie pobranych. Pozostałe decyzje to decyzje przyznające lub zmieniające prawo do świadczeń rodzinnych .

W 2023 r. dokonano zwrotu świadczeń rodzinnych z wyłączeniem świadczeń ustalonych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych łącznie na kwotę 16.887,00 zł oraz w zakresie świadczeń ustalonych wyłącznie na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy na kwotę 4.573,00 zł

Prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłków rodzinnych przysługuje osobom, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł na osobę lub 764 zł, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Od 1 stycznia 2016 r. obowiązuje zmiana art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020, poz. 111 ze zm.), która wprowadza zasadę „złotówka za złotówkę”. Dzięki tej zmianie możliwe jest nabycie prawa do zasiłku rodzinnego, pomimo przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (674 zł na osobę w rodzinie lub 764 zł dla

rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem) Wówczas świadczenie to będzie pomniejszone o różnicę między dochodem rodziny a kryterium dochodowym.

Aktualnie kwoty zasiłków rodzinnych to:

- 95,00 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku do ukończenia 24 roku życia

Powyższe kwoty zasiłków oraz kryterium dochodowe obowiązują od dnia 1 listopada 2018 r. a zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.

Do zasiłków rodzinnych przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka – 1.000,00 zł
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł
- samotnego wychowywania dziecka:
 - 193,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:
 - 90,00 zł – na dziecko do ukończenia 5 roku życia
 - 110,00 zł – na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 r.ż.
- rozpoczęcia roku szkolnego – 100,00 zł,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 113,00 zł,
 - na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 69,00 zł,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95,00 zł.

• **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „BECIKOWE”**

Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się w wysokości 1.000 zł na jedno dziecko.

Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Jednorazowa zapomoga nie przysługuje, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Przepisu nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. przyjęto 15 wniosków. Wyplacono świadczenia na łączną kwotę 16.000,00 zł. W 2 przypadkach odmówiono prawa do jednorazowej zapomogi z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego.

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. przyjęto 24 wnioski. Wyplacono świadczenia na łączną kwotę 19.000,00 zł.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. przyjęto 24 wniosków. Wyplacono świadczenia na łączną kwotę 19.000,00 zł.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. przyjęto 30 wniosków. Wyplacono świadczenia na łączną kwotę 32.000,00 zł.

W roku 2019 liczba wniosków w podobnym czasookresie wyniosła 32. Wyplacono świadczenia na łączną kwotę 32 000 zł.

• FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1933) określa:

- 1) zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji;
- 2) warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zwanych dalej „świadczeniami z funduszu alimentacyjnego”;
- 3) zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 4) zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 5) działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł (na okres zasiłkowy 2022/2023) i/lub 1209 zł (na okres zasiłkowy 2023/2024). Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. W okresie zasiłkowym 2020/2021 został wprowadzony mechanizm „złotówka za złotówkę”, który pozwala na ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego również dla rodzin, które przekraczają ustalone kryterium dochodowe. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Okres, na jaki ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego trwa od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2023 r. za okres 01.01.2023 r. – 31.12.2023 r. wynosi **125.459,85 zł.**

W okresie zasiłkowym 2022/2023 liczba osób uprawnionych pobierających świadczenie od 01.01.2023 r. do 30.09.2023 r. wynosiła: 25, w tym 23 osoby do ukończenia 18 roku życia oraz 2 osoby powyżej 18 roku życia.

W okresie zasiłkowym 2023/2024 liczba osób uprawnionych pobierających świadczenie od 01.10.2023 r. do 31.12.2023 r. wynosiła: 24, w tym 22 osoby do ukończenia 18 roku życia oraz 2 osoby powyżej 18 roku życia.

W okresie 01.01.2023 – 31.12.2023 r. złożono 17 wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym 1 wniosek na okres zasiłkowy 2022/2023 oraz 16 wniosków na okres zasiłkowy 2023/2024.

Na dzień 31.12.2023 r. na terenie Gminy Orchowó przebywa 23 dłużników alimentacyjnych, dla których Gmina jest organem właściwy dłużnika.

W okresie 01.01.2023 r. - 31.12.2024 r. na rzecz zadłużenia wynikającego z:

1) funduszu alimentacyjnego komornicy sądowi przekazali łączną kwotę 69.341,53 zł, z czego:

- nadpłaty zwrócone do kancelarii komorniczych wynikające ze spłaty całości zadłużenia w wysokości 0,00 zł,
- dochody budżetu państwa w wysokości 60% 568,16 zł,
- dochody UG Orchowó w wysokości 40% 378,76 zł,
- odsetki 68.394,61 zł,

2) zaliczki alimentacyjnej komornicy sądowi przekazali łączną kwotę 8.596,97 zł, z czego:

- nadpłaty zwrócone do kancelarii komorniczych wynikające ze spłaty całości zadłużenia w wysokości 608,13 zł,
- dochody budżetu państwa w wysokości 50% 3.994,41 zł,
- dochody UG Orchowó w wysokości 50% 3.994,43 zł.
- umorzenie zadłużenia w wyniku śmierci dłużnika w kwocie 0,00 zł.

• ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

Zasiłek pielęgnacyjny

Osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (stopień znaczny lub umiarkowany, gdzie niepełnosprawność powstała przed 16 rokiem życia) oraz osoby, które ukończyły 75 rok życia mogą wystąpić o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego. Wysokość zasiłku

pielegnacyjnego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 roku w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2018, poz. 1497) została podniesiona **do 184,42 zł na okres od 01.11.2018 r. do 31.10.2019 r. oraz do kwoty 215,84 zł od dnia 01.11.2019 r.**

Aktualnie kwota ta się nie zmieniła i nadal wynosi 215,84 zł.

Zasiłek wypłacono w łącznej kwocie: 477.653,00 zł

Liczba osób uprawnionych na dzień 31.12.2023 r.: 176.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej(w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2023 r.):

1. matce albo ojcu,
 2. opiekunowi faktycznemu dziecka,
 3. osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca,
 4. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki (pkt. 4), przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U z 2023, poz. 1429) wprowadziła **od dnia 1 stycznia 2024 r.** istotne zmiany w dotychczasowym systemie świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów m.in. poprzez:

- wprowadzenie do systemu prawnego nowego świadczenia – świadczenia wspierającego kierowanego bezpośrednio do osób z niepełnosprawnością od ukończenia 18 roku życia
- zmiany w warunkach przyznawania funkcjonującego obecnie świadczenia pielęgnacyjnego

- uchylono warunek rezygnacji lub niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oznacza to, że osoby sprawujące opiekę nie będą musiały rezygnować z aktywności zawodowej aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne,
- uchylono przepis, który narzucał kolejność osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego,
- uchylono przepis warunkujący przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego od daty powstania niepełnosprawności,
- zlikwidowano świadczenie w formie specjalnego zasiłku opiekuńczego
- rozszerzono krąg wnioskodawców o wszystkie rodziny zastępcze, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektora interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego

Ponadto nowe regulacje dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego przewidują, że w przypadku gdy opiekun sprawuje opiekę nad więcej niż jedną osobą niepełnosprawną w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, podwyższa się po 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka (uwaga: NIE dotyczy to DYREKTORÓW placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorów regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych albo dyrektorów interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych).

Opisane wyżej, nowe warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, które obowiązują od 1 stycznia 2024 r. nie dotyczą osób, które, na zasadzie zachowania praw nabytych, będą pobierać to świadczenie na podstawie przepisów dotychczasowych (w oparciu o przepis przejściowy – art. 63 ustawy o świadczeniu wspierającym).

Po wejściu w życie w/w ustawy rodziny mają wybór – albo będą mogły pozostać przy dotychczasowym świadczeniu, albo opiekun z niego rezygnuje i wtedy znajdująca się pod opieką osoba niepełnosprawna (o ile jest dorosła) będzie mogła się ubiegać o przyznanie świadczenia wspierającego.

W przypadku gdy osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne, która sprawuje opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18 roku życia i która będzie chciała od 1 stycznia 2024 r. otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach (czyli z możliwością podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez ograniczeń lub pobierania emerytury) będzie musiała zrezygnować z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie starych przepisów i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowych przepisów.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 2.458,00 zł. Świadczenie podlega corocznej waloryzacji od dnia 1 stycznia. Od dnia 01.01.2024 r. wysokość w/w świadczenia wynosi 2.988,00 zł.

Świadczenie wypłacono w łącznej kwocie: 2.025.731,00 zł

Liczba rodzin uprawnionych na dzień 31.12.2023 r.: 74

W 2023 roku złożono łącznie 24 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, w tym: 5 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, a także 19 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku ze sprawowaniem opieki nad dorosłą osobą niepełnosprawną. W 2 przypadkach organ umorzył postępowanie administracyjne w sprawie

ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na wniosek Strony. Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z opieką nad dorosłą osobą niepełnosprawną złożone zostały w wyniku ukazania się Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 21 października 2014 r. (sygn. akt K 38/13). Niniejszy wyrok zakwestionował przepis art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych mówiący, iż świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Trybunał Konstytucyjny orzekł ostatecznie o niekonstytucyjności jedynie części normy wynikającej z art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych. Jednakże skutkiem wejścia w życie niniejszego wyroku nie jest uchylenie art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych. Przepis ten nadal zawiera zapis dotyczący daty powstania niepełnosprawności osoby wymagającej opieki, wobec czego Organ I Instancji zobowiązany jest uwzględniać niniejszy zapis i tym samym wydać decyzje w sprawie odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego. Poprawienie stanu prawnego w tym zakresie należy wyłącznie do ustawodawcy a organ realizujący ustawę o świadczeniach rodzinnych, stosownie do art. 6 kodeksu postępowania administracyjnego zobowiązany jest do dosłownego realizowania art. 17 ust. 1b w/w ustawy jako pozostającego nadal obowiązującego przepisu prawa. W wyniku odwołania osoby zainteresowanej a także w oparciu o w/w wyrok - **Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koninie w 11 przypadkach** przyznało świadczenie pielęgnacyjne niezależnie od tego kiedy powstała niepełnosprawność u osoby wymagającej opieki. W 1 przypadku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koninie utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję I instancji w przedmiocie odmowy przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. W 1 przypadku postępowanie o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego zostało zawieszone na wniosek Strony z uwagi na oczekiwanie na wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W sprawie pozostałych wniosków postępowanie administracyjne na dzień 31.12.2023 r. nie zostało jeszcze zakończone.

• ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) *matce albo ojcu dziecka;*
- 2) *opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;*
- 3) *rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia;*
- 4) *osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.*

2. *Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:*

- 1) *skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;*
- 2) *śmierci matki dziecka;*

3) porzucenia dziecka przez matkę.

3. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;

2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;

4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

4. Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

1) porodu;

2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia;

3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. przyjęto 4 wnioski

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie.

Świadczenie wypłacono w łącznej kwocie: 96.446,00 zł

Liczba osób uprawnionych na dzień 31.12.2022 r.: 12

Liczba osób uprawnionych na dzień 31.12.2023 r.: 4

• PROGRAM „ZA ŻYCIEM”

- Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkiej nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - „Za życiem”

Z dniem 01.01.2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”. Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” obejmuje swoimi działaniami pomoc w celu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie ich rodzin. Dodatkowo przewidziana jest również pomoc dla kobiet w okresie ciąży (w tym powikłanej), porodu i połogu oraz rozwój wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi. Program zapewnia podniesienie jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej, zwiększenie efektywności i dostępności do rehabilitacji dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, powstałych w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu. W programie przewidziane jest również wsparcie dla rodzin w opiece nad osobą niepełnosprawną czy zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych.

Dział świadczeń rodzinnych realizuje ustawę w formie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł przysługującego matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód, po wypełnieniu stosownego wniosku oraz podpisaniu zawartych w nim oświadczeń i dołączeniu wymaganych dokumentów. Podstawą do skorzystania z uprawnień jest zaświadczenie, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Zaświadczenie o chorobie, powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, możesz otrzymać od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, który posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

W roku 2023 wydano 1 decyzję w sprawie przyznania w/w świadczenia i wypłacono je w wysokości 4.000,00 zł.

• PROGRAM PRIORYTETOWY „Czyste Powietrze” 2.0

Zarządzeniem Nr 79/2020 Wójta Gminy Orchowo z dnia 27 października 2020 r. przekazano do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie prowadzenie postępowań w sprawach wydawania osobom fizycznym, na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zaświadczeń o wysokości przeciętnego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, na potrzeby występowania przez te osoby z wnioskami o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, powinna uzyskać, do dnia złożenia wniosku, od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (zgodnie z miejscem jej zamieszkania) zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. Skuteczne złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach części drugiej programu jest uwarunkowane posiadaniem w/w zaświadczenia.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta ma obowiązek wydania takiego zaświadczenia na żądanie osoby fizycznej, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania w ramach części drugiej programu, wynikający z art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 54).

W okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. wydano 34 zaświadczenia na potrzeby programu.

DODATKOWA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA w 2023 roku:

• DODATEK OSŁONOWY

W dniu 4 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r., poz. 759 ze zm.). Dodatek osłonowy stanowi element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Aktualnie od 01.01.2024 r. ponownie przyjmowane są wnioski na dodatek osłonowy.

Zgodnie z obowiązującą ustawą wniosek składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania.

Dodatek przysługuje osobom, które spełnią określone kryterium dochodu:

- w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekracza kwoty 2100 zł oraz
- osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość tak rozumianego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1500 zł na osobę;

Do dochodu gospodarstwa domowego uwzględnia się dochody poszczególnych członków gospodarstwa domowego osiągnięte w roku 2022. W przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę przekracza powyższą kwotę, dodatek obowiązuje tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że wypłaca się dodatek w wysokości różnicy między kwotą dodatku osłonowego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny miesięczny dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych na osobę. W przypadku, gdy wysokość dodatku osłonowego, ustalona zgodnie z tymi zasadami, jest niższa niż 20 zł, dodatek ten nie przysługuje.

Gospodarstwo domowe tworzy osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe). Podkreślić należy, że dana osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego.

Wysokość dodatku osłonowego wynosiła rocznie:

- 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Wysokość dodatku dla gospodarstw domowych gdzie głównym źródłem ogrzewania zgłoszonym do Centralnej Ewidencji Emisyjności budynków jest źródło ciepła zasilane węglem lub paliwami węglowodopochodnymi wysokość dodatku osłonowego wynosiła odpowiednio:

- 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Jednakże zgodnie z art. 2 ust 6a ustawy o dodatku osłonowym dodatek za okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. wynosi 50% kwot wskazanych odpowiednio w ust. 5 albo 6 po ich waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 r. w stosunku do 2021 r., określonym w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 r. (M.P. poz. 68).

Wniosku przyjmowane są w okresie od 01.01.2024 r. do 30.04.2024 r. Wypłata dodatku na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków nastąpi do 30.06.2024 r. Ilość wniosków o ustalenie prawa do dodatku osłonowego na dzień sporządzenia sprawozdania: 280.

W okresie do 04.01.2022 r. do 31.10.2022 r. tj. poprzednim okresie obowiązywania dodatku osłonowego, wpłynęło 646 wniosków. Wyplacono 598 świadczeń na łączną kwotę 430.216,99 zł, 8 postępowań umorzono na wniosek Strony oraz wydano 40 decyzji odmowych.

• DODATEK WĘGLOWY

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2023 r., poz. 1630 ze zm.) tutejszy organ od dnia 17 sierpnia 2022 r. do 30 listopada 2022 r. przyjmował i rozpatrywał wnioski o wypłatę dodatku węglowego. Zgodnie obowiązującą ustawą wniosek składało się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

Dodatek węglowy przysługuje niezależnie od sytuacji dochodowej w kwocie 3.000,00 zł:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany;
 - mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

jeżeli głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r. albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Przez paliwo stałe rozumie się: węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego.

Dodatek przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, przez które rozumie się:

- Gospodarstwo domowe jednoosobowe - tworzy osoba fizyczna (osoba składająca wniosek o dodatek węglowy samotnie zamieszkująca i gospodarująca.

- Gospodarstwo domowe wieloosobowe - tworzy osoba fizyczna (osoba składająca wniosek o dodatek węglowy) oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące.

Stan prawny dotyczący dodatku węglowego ulegał zmianie na mocy kolejnych nowelizacji w/w ustawy tj.

- Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1967),
- Ustawa z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2236),
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2022 r., poz. 2687),
- Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 295),
- Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 295),
- Ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz.U. z 2023 r., poz. 1234),

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego były przyjmowane w okresie do 17.08.2022 r. do 30.11.2022 r. Wpłynęły 1192 wnioski. Większość postępowań zakończyła się w 2022 r. i do 31.12.2022 r. dokonano wypłaty przysługujących dodatków na łączną kwotę 2.799.000,00 zł.

W związku z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi części świadczeniobiorców wypłacono dodatek węglowy w 2023 r. w łącznej kwocie 18.000,00 zł.

Wydano 7 decyzji odmownych. W przypadku 6 postępowań Strony odwołały się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie, z czego w 1 postępowaniu sprawę rozstrzygał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu. Na chwilę obecną Ośrodek oczekuje na przekazanie środków z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu celem wypłaty 1 dodatku węglowego.

• DODATEK ELEKTRYCZNY

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. z 2022, poz. 2127 ze zm.) tutejszy organ od dnia 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r. przyjmował wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego. Zgodnie obowiązującą ustawą wniosek składało się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy.

O dodatek elektryczny mogą ubiegać się:

- osoby posiadające obywatelstwo polskie mające miejsce zamieszkania i przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania i przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością,

- o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
- b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany;
- osoby mające miejsce zamieszkania i przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi 1000 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do wniosku należało dołączyć rozliczenie z przedsiębiorstwem energetycznym, potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021 r. przekraczające 5 MWh. Kolejnym warunkiem koniecznym do otrzymania dodatku elektrycznego jest wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB).

Gospodarstwo domowe może ubiegać się o dodatek elektryczny jeśli nie korzystało wcześniej z dodatku węglowego, ani innych dodatków przewidzianych w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła. Dodatek elektryczny nie przysługuje również gospodarstwom domowym, które posiadają mikroinstalację OZE, której produkcja jest rozliczana zgodnie z ustawą o OZE.

W okresie do 01.12.2022 r. do 01.02.2023 r. wpłynęło 9 wniosków.

Wszystkie wnioski zweryfikowano pozytywnie. Dodatek elektryczny wypłacono w roku 2023 w łącznej kwocie 11.000,00 zł, z czego:

- 5 dodatków w kwocie 1000,00 zł dla gospodarstw domowych, dla których zużycie energii elektrycznej było < 5 MWh
- 4 dodatki w kwocie 1500,00 zł dla gospodarstw domowych, dla których zużycie energii elektrycznej było > 5 MWh
- **POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA**

Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym

Art. 29. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Art. 31. 1. Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Zgodnie z powyższymi przepisami w 2023r. do tutejszego Ośrodka zgłosiło się **2 obywateli Ukrainy** z wnioskiem o pomoc w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy przebywających na terenie RP w związku z konfliktem zbrojnym. Ustalono prawo dla 2 wnioskodawców (tj. łącznie dla **2 obywateli Ukrainy**). Każde świadczenie to kwota **300 zł** wypłacona jednorazowo.

W roku 2023 tutejszy Ośrodek nie realizował zadania w zakresie świadczeń rodzinnych wynikające z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Powyższa sytuacja podyktowana była brakiem przedłożonych w tym zakresie wniosków.

- **ZAKUP PREFERENCYJNY PALIWA STAŁEGO - ilość wniosków złożonych w 2023 w ramach sprzedaży końcowej**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie realizował zadanie – zakup preferencyjny paliwa stałego dla gospodarstw domowych w ramach tzw. sprzedaży końcowej. W okresie od 01.01.2023r. do 30.04.2023r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie przyjął i rozpatrzył **109 wniosków o zakup w ramach sprzedaży końcowej**.

- **UDZIAŁ W PROJEKTACH ZEWNĘTRZNYCH/KONKURSACH**

Gmina Orchowo w miesiącu kwietniu 2023r. wraz z gminami z Wielkopolski przystąpiła do realizacji projektu „WIELKOPOLSKI SYSTEM OPIEKI SENIORA NA LATA 2023-2024”. Program finansowany był ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Na szczeblu wojewódzkim realizowany był przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, a na poziomie Gminy program koordynował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie. Natomiast usługi teleopieki realizowane były przez Konsorcjum w składzie: SiDLY Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz Telelubmed Sp z o. o. w Lublinie. Powyższe zadanie realizowane jest do końca grudnia 2024r.

„Opaskę życia” na terenie Gminy Orchowo w miesiącu maja 2023r. otrzymało 10 Seniorów, którzy ukończyli 60 rok życia, i spełniali dodatkowo następujące warunki: zamieszkiwali samotnie i prowadzili jednoosobowe gospodarstwo domowe.

Opaska jest zakładana na nadgarstek, wyposażona w: przycisk alarmowy umożliwiający połączenie głosowe z Centrum Teleopieki, miernik tętna, temperatury, saturacji oraz krokomierz. Dodatkowo opaska posiadała lokalizator GPS, wskaźnik daty i godziny oraz ładowania baterii. Urządzenie bezpośrednio łączyło się z pracownikami Centrum Teleopieki, którzy po otrzymaniu zgłoszenia

udzielali adekwatnej pomocy. Jeśli nie było potrzeby wzywania służb ratunkowych to uruchamiano sieć pomocową, czyli osoby wskazane przez seniora do pierwszego kontaktu w razie nagłej sytuacji. Daje to poczucie bezpieczeństwa zarówno seniorowi, jak i jego najbliższemu, którzy na co dzień z nim nie przebywają.

Głównym celem projektu jest wsparcie gmin województwa wielkopolskiego w rozwijaniu nowych form pomocy w oparciu o nowoczesne technologie.

Celami szczegółowymi projektu jest :

- wsparcie gmin województwa wielkopolskiego w realizacji zadań związanych z rozwijaniem nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb
- utrzymanie osób starszych w naturalnym środowisku zamieszkania poprzez wprowadzenie zwiększenie bezpieczeństwa osób starszych zamieszkujących samotnie;
- wykorzystanie usługi teleopieki jako formy profilaktyki w celu utrzymania samodzielności seniora
- zwiększenie bezpieczeństwa osób starszych samotnie zamieszkujących
- utrzymanie osób starszych w naturalnym środowisku zamieszkania poprzez wprowadzenie zdalnych usług (deinstytucjonalizacja)
- podnoszenie jakości życia osób starszych poprzez umożliwienie im pozostawania jak najdłużej samodzielnymi i aktywnymi

Po zakończonym projekcie ww. opaski zostaną zwrócone do ROPS w Poznaniu.

• **PROGRAM ASYSTENT RODZINY 2023**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie przystąpił z ramienia Gminy Orchowo do realizacji rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023r.”. Program został ogłoszony w listopadzie 2023 roku przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej i dotyczył dofinansowania dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny i koszty zatrudnienia asystentów rodziny.

W ramach Programu dofinansowaniu podlegały:

1. dodatki do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2.000 zł w formie jednorazowej lub podzielonej na kilka części, proporcjonalnie do wymiaru etatu, dla każdego asystenta zatrudnionego w gminie na dzień ogłoszenia Programu (na podstawie umowy o pracę, jak i umowy zlecenia).
2. koszty zatrudnienia asystentów rodziny - w wysokości nie przekraczającej 80% kosztów poniesionych przez gminę (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń), poniesione za okres listopad i grudzień 2023 r.

Gmina zobowiązana była w przypadku przystąpienia do Programu, zabezpieczyć udział własny w wysokości 20%.

Zgodnie z umową zawartą na realizację zadania Wojewoda Wielkopolski przekazał Gminie Orchowo kwotę **9.188,55zł**, pochodzącą ze środków Funduszu Pracy na realizację zadania określonego w umowie, w tym:

- 1) kwotę **2.000,00zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystenta rodziny,
- 2) kwotę **7.188,55zł** z przeznaczeniem na dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny.

• **PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ”
2023/2024**

W miesiącu sierpniu 2023r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło rozpoczęcie naboru wniosków w ramach programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2024.

Gmina Orchowo dnia 14.09.2023r., za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie złożyła wniosek o przyznanie dofinansowania w powyższym programie do Wojewody Wielkopolskiego w Generatorze Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Planowana liczba osób niepełnosprawnych, którym zostaną przyznane usługi asystencji osobistej: 4.

Planowana liczba godzin usług asystencji osobistej: 1260 godzin

Planowana liczba asystentów osób niepełnosprawnych: 2 osoby

Razem koszty realizacji usługi asystencji osobistej: 70.400,00zł.

Wkład własny: 0,00zł

Zadanie będzie realizowane w 2024 roku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie, zgodnie z zawartą umową.

**WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI POMOCOWYMI, KLUBAMI,
STOWARZYSZENIAMI I PLACÓWKAMI OŚWIATOWYMI NA TERENIE GMINY
ORCHOWO**

a) **WSPÓŁPRACA Z OŚRODKIEM WSPARCIA – ŚRODOWISKOWY DOM
SAMOPOMOCY W SŁOWIKOWIE.**

W zajęciach organizowanych przez ŚDS Słowikowie w roku 2023 łącznie uczestniczyło 43 osób.

Procedura kierowania uczestników do Środowiskowego Domu Samopomocy w Słowikowie w skrócie:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Słowikowie jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi (typ A) oraz z niepełnosprawnością intelektualną (typ B). Wniosek wraz z dokumentacją o skierowanie do powyższego domu składa się w ośrodku pomocy społecznej właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie. Decyzję kierującą wydaje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie na podstawie zebranej dokumentacji.

**Zgodnie z §7.1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie
środowiskowych domów samopomocy - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na powyższej**

podstawie kompletuje dokumenty niezbędne do przeprowadzenia procedury i wydania decyzji kierującej do ośrodka:

- wniosek o przyjęcie do ŚDS Słowikowo
- zaświadczenie lekarskie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie
- zaświadczenie lekarskie lekarza psychiatry lub neurologa o występujących zaburzeniach psychicznych
- orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności
- kwestionariusz osobowy
- dokumenty potwierdzające sytuację dochodową rodziny (np. zaświadczenia, decyzje świadczeń emerytalno-rentowych oraz inne decyzje ustalające prawo do świadczeń)
- dokumenty potwierdzające sytuację prawną osoby (np. w przypadku osób ubezwłasnowolnionych – postanowienie Sądu dot. ustanowienia opiekuna prawnego)

Następnie po otrzymaniu dokumentacji, pracownik socjalny wchodzi w środowisko rodziny w celu zbadania sytuacji rodziny, przeprowadzając wywiad środowiskowy.

Skierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Słowikowie następuje w drodze decyzji administracyjnej. W przypadku osób, które wystąpiły o skierowanie po raz pierwszy, decyzję o skierowaniu do ww. domu wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 3 miesiące. Po przedłożeniu kolejnego wniosku o dalsze skierowanie do ww. domu, i po dokonaniu oceny indywidualnego planu wsparcia przez Zespół Wspierająco-Aktywizującego dla danej osoby, zespół ten sporządza opinię oraz wyznacza założony czas na realizację indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego.

Na chwilę sporządzenia niniejszego sprawozdani tutejszy Ośrodek nie dysponuje żadną listą rezerwową.

Na dzień 31.12.2023r. ilość osób korzystających z usług oferowanych przez ŚDS w Słowikowie wyniosła 43 osoby.

b) ORGANIZACJA PROFILAKTYKI PROZDROWOTNEJ I PRELEKCJI PRACOWNIKÓW ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH DLA SENIORÓW, oraz z udziałem POLICJANTÓW z Komendy Powiatowej Policji w Słupcy

13 listopada 2023r. przy udziale GOPS w Orchowie i współpracy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Słupcy odbyło się spotkanie w Środowiskowym Domu Samopomocy w Słowikowie, gdzie zapoznano uczestników z następującą tematyką w zakresie:

- zasad korzystania ze środków PFRON,
- nabywania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności
- ubiegania się o świadczenia emerytalno-rentowe z ZUS,
- obsługi platformy internetowej PUE ZUS,
- świadczenia wspierającego, świadczenie uzupełniające, dodatku pielęgnacyjnego,
- dostępnych świadczeń oferowanych przez GOPS w Orchowie (zasiłki, świadczenia, usługi opiekuńcze, poradnictwo).

23.11.2024r. tutejszy Ośrodek zorganizował w Domu Strażaka i Kultury w Orchowie spotkanie z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Słupcy i Policją. Spotkanie miało na celu m.in. omówienie nowego świadczenia – świadczenia wspierającego, oferowanego w ramach katalogu usług ZUS oraz poruszenie kwestii bezpieczeństwa Seniorów i osób z niepełnosprawnością. W tym dniu Seniorzy mieli okazję skorzystać z bezpłatnych porad oraz z prezentacji pracowników ZUS w zakresie doradztwa i korzyści wynikających z usług portalu PUE ZUS. Policjanci z lokalnego Posterunku Policji i z Komendy Powiatowej Policji w Słupcy poruszyli tematy cyberbezpieczeństwa Seniorów i bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

c) WSPÓŁPRACA W OKRESIE ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA i NOWEGO ROKU

W grudniu 2023r. w okresie Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku udało się zebrać dla osób samotnych, niepełnosprawnych i wymagających wsparcia na terenie Gminy Orchowo w ramach współpracy z instytucjami:

- 6 paczek świątecznych z artykułami żywnościowymi i higienicznymi w ramach corocznej akcji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie pt. „I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem”, przekazanych przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Orchowie, Niepubliczną Szkołę Podstawową w Różannie i Zespół Szkolno-Przedszkolny w Słowikowie,

- 1 paczkę o znacznej wartości z artykułami żywnościowymi i higienicznymi, przekazaną na ręce jednej rodziny, w której na skutek choroby zmarła matka dzieci, z inicjatywy Prezesa Koła Łowieckiego KNIEJA w Orchowie Pana Michała Ziółkowskiego.

• GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII za rok 2023

Rozdz. 85153 Przeciwdziałanie narkomanii

Plan 3.500,00zł	Wykonanie 1.800,00zł	tj. 51,43%
-----------------	----------------------	------------

Rozdz. 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Plan 143.477,01zł	Wykonanie 134.442,33zł	tj. 90,70%
-------------------	------------------------	------------

Razem – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Plan 146.977,01zł	Wykonanie 136.242,33zł	tj. 92,70%
-------------------	------------------------	------------

W 2023 roku GOPS realizował zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Na realizację zadania zaplanowano łączną kwotę 146.977,01zł.

W 2023 roku wydatkowano kwotę: 134.442,33zł na zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi. Na zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii wydatkowano kwotę: 1.800,00zł.

Łącznie zgodnie z Preliminarzem Zadań Programu wydatkowano kwotę 136.242,33zł (przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie narkomanii) na następujące zadania:

1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego (wynagrodzenie specjalisty terapii uzależnień): 12.240,00 zł:

- Ilość godzin spotkań z mieszkańcami przeprowadzone przez 1 terapeutę uzależnień: 72.
 - Ilość udzielonych porad terapeuty uzależnień: 83.
 - Ilość osób, które skorzystały w 2023r. z porad terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym: 14.
2. Udzielanie pomocy psychologicznej dla rodzin z problemami wynikającymi z nadużywania środków psychoaktywnych i przemocą w rodzinie: 36.065,00 zł:
- Ilość godzin udzielonej pomocy psychologicznej w Punkcie Konsultacyjnym w Orchowie: 95.
 - Ilość udzielonych porad w ramach pomocy psychologicznej w Punkcie Konsultacyjnym: 135.
 - Ilość godzin udzielonej pomocy psychologicznej w Szkołach Podstawowych na terenie gminy: 162.
 - Ilość osób, które skorzystały w 2023r. z porad psychologa w Punkcie Konsultacyjnym: 56.
- Razem: 257 godzin pomocy psychologicznej
3. Organizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka: 54.993,85zł
- Razem: 231 godzin zajęć opiekuńczo-wychowawczych
Grupa 30 dzieci systematycznie biorących udział w zajęciach organizowanych w Domu Strażaka w Orchowie oraz dzieci (brak danych o ilości), biorące udział w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych na terenie poszczególnych sołectw podczas Dni Dziecka.
4. Wdrażanie rekomendowanych programów profilaktycznych – DEBATA – 4.000,00zł, udział w programie: 96 uczniów i 9 nauczycieli w 4 szkołach podstawowych na terenie gminy Orchowo.
5. Realizacja innych niż rekomendowane programów z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych – 10.400,00zł:
- warsztaty profilaktyczne „Jak kochać i wymagać” – 5 spotkań z rodzicami i dziećmi – grupa 20 osób
 - warsztaty profilaktyczne CUKIERKI – 2 szkoły podstawowe (Słowikowo, Orchowo) – 69 uczniów
 - warsztaty profilaktyczne „Między postępem, a zagrożeniem – FONOHOLIZM” – Szkoła Podstawowa w Bielsku – 69 uczniów
- Razem: 158 osób
6. Realizacja innych niż rekomendowane programów profilaktycznych z elementami pozalekcyjnych zajęć sportowych – 3.886,18zł:
- 7.
- 25 godzin warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z elementami pozalekcyjnych zajęć sportowych „Akademia tenisa ziemnego”
 - 25 dzieci
8. Upowszechnianie wiedzy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych – 999,20zł

9. Szkolenie dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi – 1.000,00zł
10. Prowadzenie kampanii na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców – 576,10zł
11. Szkolenia dla służb zajmujących się profilaktyką i przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz dla różnych grup zawodowych – 2.520,00zł
12. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 9.562,00zł.

W ramach powyższych działań zorganizowano spotkania z terapeutą ds. uzależnień, spotkania z psychologiem w Punkcie pomocy psychologicznej w Orchowie oraz w szkołach na terenie Gminy, zorganizowano liczne spotkania opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży, doposażono pomieszczenie, w którym organizowane są zajęcia. Ponadto dofinansowano zajęcia dla dzieci i młodzieży organizowane w kilku sołectwach na terenie Gminy w niezbędne materiały i pokryto koszty wynagrodzenia opiekunów i animatorów. Realizowano warsztaty profilaktyczne rekomendowane i nierekomendowane. Zorganizowano w okresie letnim zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, w tym Letnią Akademię Tenisa Ziemnego. Przeprowadzono szkolenia służb pomocowych i sprzedawców napojów alkoholowych. Zakupiono materiały profilaktyczne, w formie ulotek i książeczek edukacyjnych, w celu rozpowszechniania wiedzy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców. Finansowano wynagrodzenia członków GKRPA w Orchowie i pokrywano koszty związane z procedurą zobowiązania do leczenia uzależnienia.

• **PODSUMOWANIE (POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ)**

Rok 2023 był czasem zakończenia realizacji dodatkowych świadczeń, które zostały wprowadzone w 2022 roku. W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orchowie kontynuuje realizację świadczenia dodatek osłonowy.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- zabezpieczenie zasobów finansowych i kadrowych, w celu realizacji działań statutowych jednostki,
- kontynuowanie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, tak aby być bliżej trudnych tematów społecznych mieszkańców i móc wdrożyć środki zaradcze,
- realizacja działań na rzecz osób z niepełnosprawnością, w tym po raz pierwszy programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”,
- rozważenie możliwości poszerzenia oferty dla Seniorów z terenu Gminy Orchowo, tak aby zapewnić im integrację i rehabilitację,
- systematyczne zwiększanie środków na wypłatę zasiłków celowych dla mieszkańców Gminy,
- podnoszenie kompetencji pracowników pomocy społecznej w obszarze przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym życie rodzinne poprzez zapewnienie środków finansowych na warsztaty i szkolenia,

- organizacja obchodów 35-lecia powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie, który przypada na dzień 22 lutego 2025r.

Podsumowując, chciałabym przekazać szczególne podziękowania za współpracę w zakresie realizacji zadań statutowych jednostki na ręce wszystkich pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orchowie oraz samorządowców, którzy realizowali wspólnie z nami te zadania.

Orchowo, dnia 18.03.2024r.

Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Orchowie
Iwona Mietlicka